

Analog dünyadan dijital dünyaya: Erkek Egemenliğe Başkaldırı

Analog dünyada algımız, okuduğumuz kitaplar, izlediğimiz filmler, dinlediğimiz müzikler ve medyanın bize sunduğu imajlar ve kavramlarla şekilleniyordu. Kitap ya da gazete okuduğumuzda, televizyon izlediğimizde; politika, sosyal bilimler, ekonomi veya psikoloji hakkında bilgilendiğimize inandırılmıştık. İster yerel, ister uluslararası kaynaktan olsun, bize sunulan bilgiye inanmaktan başka seçeneğimiz yoktu. O kadar ki hangi bilgiye ne kadar ihtiyacımız olduğunu ve o bilginin ne kadarını öğrenmemiz ya da ne kadarını öğrenmememiz gerektiğini seçmeye bile hakkımız yoktu. Bize bir bilgi sunuluyorsa onun bize gereken bilgi olduğuna emindik, bilgi bize sunulmuyorsa onun farkında bile olmuyorduk.

Özgür ifade yetmez, aklımızı, onu ele geçirmiş düşünce kalıplarından kurtarıp özgürce düşünmeliyiz.

Binlerce yıldır devam eden ataerkilliğin aile ve eğitim üzerinden kurduğu analog dünya düzeninin temel problemi, bize sunulan kısıtlı ve denetimli bilgiler sonucunda oluşan algımız yüzünden kendi kendimize uyguladığımız sansürdür. Bu oto-sansür hükümetlerin yukarıdan aşağı uyguladığı sansür ile beslenir.

Gelişen dijital iletişim platformları sayesinde insanlar aslında sansürün, farklı dozlarda da olsa, tüm dünya devletleri tarafından uygulandığını fark etmeye başladılar. Daha da ötesi, kişiler kendi kendilerine uyguladıkları sansürü de artık fark ediyorlar.

İnternet ve bilgisayar oyunları dünyasında uzun süre vakit geçiren gençler, aile ve okul gibi geleneksel sosyal çevrelerin oluşturduğu düşünce kalıplarının baskısından uzaklaşmaya başladılar.

Kültürün oluşumunu açıklayan en önemli etkenlerden biri olan "dil birliği" bu gençlerde yaşadıkları ülkenin dil birliğinden çok, teknolojiyle birlikte oluşan ve gelişen başka bir dil birliğini tanımlamaktadır. Yazılan bir cümlenin anında başka bir dile çevrilebilmesi, bilgisayar oyunlarında yaratılan yeni oyun dili ve teknolojiyle oluşan "dil birliği", dil bariyerini yok etmeye başlamakla kalmamış bu gençlerin farklı bir kültür yaratmasına da zemin oluşturmuştur. Bu kültür onların yaşadıkları ülkelerin sınırlarıyla tanımlanıyor olmaktan çıkmış ve ülkelerin sınırları onlar için her geçen gün silinmeye başlamıştır.

Bu değişim ve etkisi sadece gençlerle sınırlı değildir. Bu gençlerle iletişime geçebilenler, teknolojiyi yaşamlarının içine alabilenler ve dünyayla dijital platformlar aracılığıyla etkileşime geçebilenler de bu yeni küresel kültürün içinde, değişim ve dönüşüme katkı sağlayabileceklerdir.

1990 yılından sonra doğan kuşak arasında internetin ve online (çevrimiçi) bilgisayar oyunlarının yaygınlaşması, geleneksel toplum normlarından kökten bir uzaklaşmaya neden olmuştur. Bu gençlerin, artan online varoluşları ve geleneksel sosyalleşme biçimlerinden vazgeçmeleri yeni çevreler oluşturmalarına neden oldu. Önceleri oyun oynamak için sanal chat odalarında (IRC) takılıp birbirlerini güncellediler, daha sonra Facebook ve Twitter gibi sosyal medya platformlarında sosyalleşmeye başladılar.

Bu yeni sosyalleşme biçimi bu gençlerin toplumsal düşünce kalıplarından daha da uzaklaşmasına sebep olmuştur. İlişkilerini, daha önceki kuşakların öngöremeyeceği bir şekilde; copy-paste, ignore etmek, delete etmek, '404 not found', like etmek, share etmek, add, remove gibi - artık sadece İngilizce de değil hemen hemen tüm dillerde aynı olan - bilgisayar terimleriyle tanımlamaya başlamıştır.

Bu gençlik, geleneksel yapıdaki toplum tarafından genellikle asosyal ve apolitik olarak algılanmaktadır, bu anlayış yanlıştır. Onlar siyasetten uzak değil, tam tersine, siyasetle ilişki kurma ve başkaldırma biçimlerinde farklı yöntemler geliştirdiler. Bu yeni neslin politik tavrı, eski alışıldık politik kamplaşmalardan çok daha farklıdır. Bu genç insanlar, geleneksel siyasetin hiyerarşik yapısına göre örgütlenmek yerine; spontane bir şekilde, dijital platformları kullanarak, kendilerine ait bir mizah dili geliştirerek, alaycı ve otoriteyi ti'ye alan bir üslupla, yepyeni ve farklı yollarla örgütleniyorlar. Gençlerin ataerkil sistemin düşünce kalıplarından uzaklaşmaya başlaması, ataerkilliğin analog dünyasını terk etmekte olduğumuzun en büyük göstergesidir.

Bugün Çin, Kuzey Kore, İran, Suudi Arabistan ve Türkiye gibi ülkeler internet'e yasaklar getirmeye çalışıyor. Serbest bilgi akışının engellenmeye çalışılması tüm dünyada tartışmalara yol açıyor. Analog dünyada bilgi, egemenlerin elinde tuttuğu, domine ettiği ve kendi mülkü haline getirdiği bir 'güç' idi. Yeni teknolojilerle birlikte anonimleşen ve mülk olmaktan çıkan bilgi, artık egemenlerin değil, ataerkil sistemin düşünce kalıplarından uzaklaşmaya başlayan gençlerin 'gücü' haline gelmeye başladı. Dünyanın her yerinde farklı yoğunluklarda, serbest bilgi akışını yasaklama ve engelleme çabaları, egemenlerin gücü yitirmeye başlamasından duyduğu korkunun sonucudur. Tüm bu yasaklama çabaları ve engellemelerin gerekli olduğu yönünde yapılan açıklamalar artık insanları ikna edememektedir. Serbest bilgi akışının engellenmesine karşı direniş, yasakların kaldırılmasına karşı yapılan çağrılar, artık sadece yerelde değil hızla büyüyen küresel bir ölçekte gerçekleşmektedir.

Dünya yapay sınırlarla ne kadar bölünmeye çalışılırsa çalışılsın artık o sınırlar haritalardaki kadar güçlü ve aşılmaz değildir. Tüm bireylerin internet üzerinden kendi aralarında özgürce haberleşebilmeleri, aradıkları tüm bilgilere ulaşabilmeleri, yaşanan olayların Twitter, Ustream gibi sosyal medya araçları ile anında tüm dünyaya duyurulabilmesi, ataerkil sisteme ait medyanın, geleneksel sosyalleşme biçimlerinin ve eğitim sisteminin gücünü yok etmektedir. Artık en büyük güç silah değil, bilgi ve bilgi paylaşımının yarattığı güçtür. Ataerkil sistemin bunu engelleyebilmesi eskisi kadar kolay olmayacaktır.

Analog dünya düzeninde sosyolojik olarak tanımlanmış iki türlü ilişki biçimi vardır: aile düzeni içinde oluşan birincil, toplum içinde oluşan ikincil ilişki biçimi. Kadınlar yaşamlarını kompartımanlara ayırmak mecburiyetindeydiler: ev kadını, iş kadını, çalışan kadın, evli kadın, bekar kadın vesaire, vesaire. Dijital dünyaya geçiş, kadınlara tekrar bir bütün olma ve başkalarıyla direkt iletişim kurma olanağı sağlamaktadır. Kadınlar toplum tarafından onlara biçilen hiç bir kalıba ihtiyaç duymadan seslerini özgürce duyurabildiklerini fark etmeye başladılar.

Seslerini duyurabildiklerinin ve yalnız olmadıklarının farkına vardıkça, yaşadıkları sansür, baskı ve şiddet hakkında konuşmak daha kolay hale geliyor. Toplumsal sansüre rağmen, şimdi, kendilerine daha önceden dayatılan engelleri kabul etmiyor ve kendilerini çok daha özgürce ifade ediyorlar. Kendi ifade özgürlüklerine kararlılıkla sahip çıkmakla kalmıyor, başka kadınların özgürlüklerine sahip çıkabilmeleri için gerekli araçları sağlamak için çalışıyorlar. Sonuç olarak, analog dünyadan dijital dünyaya geçiş sürecinde, gençlerden sonra sosyal medyayı en çok kullanan ikinci grup kadınlar oluyor.

Bu geçiş sürecinde, kadınların varoluşu, ifade özgürlüklerini savunma becerileri ile birebir bağlantılı hale geldi. Dolayısıyla, kadınlar dijital dünyanın temellerinin atılma sürecine dahil olmak konusundaki kararlılıklarını açıkça dile getiriyorlar; bu kez

erkeklerle rağmen değil, erkeklerle birlikte. Geçtiđimiz yüzyıl “akıl çağı” olarak biliniyordu. Ancak aynı zamanda akıldan tamamen yoksun savaşların hüküm sürdüğü bir çağdı. Analog dünyadan dijital dünyaya geçtiğimiz 21. yüzyıl algı ve akıl çağı olacak.

Erkek egemen sistem, insanlık üzerindeki tahakkümünü sürdürebilmek için, özgürlük isteyen, bu uğurda mücadele eden, hayır diyen ve ataerkilliğe meydan okuyan her kadını susturmaya çalışmaktadır, buna da devam edecektir. Dijital iletişim araçlarının gelişmesiyle birlikte, ifade özgürlüğü ilk kez ırktan, dinden, cinsiyetten, ideolojiden bağımsız hale geliyor. Bu erkek egemenliğe yani diğer adıyla analog dünya düzenine karşı ürkütücü bir tehdittir.

*Bu makalenin ingilizcesi 25 Ocak 2014 tarihinde News Junkie Post'ta yayınlanmıştır.